

יצחק מרדכי הכהן רובין הר נוף ירושלים תובב"א

ערש"ק במדבר תש"פ

הליכה ועמידה כנגד מכשיר שמצלם ובודק את חום הנכנסים לבתי החולים [מצלמה טרמית]

בכניסות לבתי החולים התקינו לאחרונה מחמת חולי ה"קורונה" מערכות משוכללות לבדיקת החום של כל הנכנסים, במכשיר הנקרא "מצלמה טרמית", שסדר פעולתו הוא כדלהלן, סמוך לכניסה לבית החולים מותקן מכשיר שבודק באופן קבוע את מידת החום של החפצים שסביבו, וכאשר עוברים בני אדם ליד המכשיר, המצלמה מצלמת את הנכנסים והמכשיר בודק את מידת החום של כל אחד ואחד, ונוצר סימון על גבי מסך שבו רואים תמונה שהיא כמין צללית של האדם הנכנס ומעל ראשו כתובה מידת חומו. במידה שמידת החום של אדם הנכנס היא מעל מידת חום תקינה, המכשיר מצפצף והשומר יכול לזהות בקלות מי מהנכנסים חומו גבוה, אדם זה נדרש לעשות בדיקת חום ידנית על ידי השומר.

נמצא שכל אדם ואדם שנכנס לבית החולים מצולם וכן נבדקת מידת חום גופו, ועל גבי המסך נראית כמין צללית של מראה גופו ומעל דמות ראשו כתובה מידת חומו, ויש לדעת שפעולה זו הנעשית בשבת נחשבת מעשה של האדם הנכנס ויש בה משום חשש מלאכת בונה ומכה בפטיש וכתובה האסורה בשבת. ויש לעורר ולהזהיר שבמקומות בהם מותקנים מכשירים מעין אלו אין התיר להיכנס לבית החולים אלא רק במצבים שמחמתם מותר לחלל שבת.

ולא מורדין, זה אינו, הגע עצמך, אם יתקינו מצלמה שמחברת אליה מדפסת, והמצלמה מצלמת את מי שכנגדה באופן קבוע ומיד המדפסת מדפיסה את התמונה באופן אוטומטי, ויבוא אדם בשבת ויעמוד כנגד המצלמה וכעת התמונה שתצא תהיה תמונתו שלו, פשוט שאדם זה עובר על איסור גמור של כותב ומצייר על הדמות שיוצאת כעת מהמדפסת, ואף שבלא"ה גם בלי עמידתו כנגד המצלמה היא היתה מצלמת את החפצים שסביבה והמדפסת היתה מדפיסה את התמונה, מ"מ על ידי עמידתו מול המצלמה נוצרה תמונה חדשה שלא היתה בעולם, ותמונה וציור זה מיוחסים למעשיו שלו, דהיינו לעמידה מול המצלמה. וכן שאר מלאכות וחששות של כתיבה ורישום ובדיקת החום [וסגירת מעגלים דיגיטליים] שנעשו על ידי עמידה זו כולן מתייחסות לאדם העומד מול המצלמה.

ההבדל בין הליכה ברחוב במקום שיש בו מצלמות לבין ההליכה כנגד מצלמה טרמית

ג. אדם ההולך לדרכו ברחוב ומצלמה מצלמת אותו בדרך הילוכו, ולאדם זה אין נפק"מ כלל אם הוא מצולם או לא, באופן זה דעת רבים מגדולי ההוראה די"ל שפעולת הצילום וחילוף התמונות לא מתייחסת לאדם המהלך, כיון שמעשה זה אינו נעשה בכוונה תחילה, ואף אם הוא באופן של פ"ר, מ"מ מכח הא שהוא אינו מתכוין כלל למעשה והוא נעשה בדרך הילוכו מבלי שישים את ליבו לכל הנעשה, ואינו חפץ בדבר ואין לו שום נפק"מ אם הוא מצולם או לא, אנו דנים שפעולת הצילום וכו' אינה נחשבת מיוחסת אליו.

עת, והטעם משום שאין לאדם העובר שום ענין מהצילום לכן ואינו רוצה בכך ואין פעולת הצילום מתייחסת אליו כלל.

⁷ ואין לומר דכיון שרצון אלו שהתקינו את המצלמות לצלם את כל העוברים והשבים לצרכי בטחון וכדומה, ממילא גם הוא חפץ בדבר, זה אינו, דהרצון הוא לצלם את האינשי דלא מעלי, אבל אין רצון וצורך כלל לצלם את כל העוברים והשבים.

הליכה כנגד המצלמה נחשבת למעשה ומיוחסת לאדם ההולך א. הליכה כנגד מצלמה שמצלמת באופן קבוע ומחמת מעבר האדם כנגדה נוצרים שינויים דיגיטליים, פעולה זו נחשבת למעשה של האדם והיא מיוחסת אליו, וכל מלאכה שנוצרת בעקבות כך נחשבת עשייה של האדם המהלך או עומד כנגדה.²

ולכן לו יצוייר ששער הכניסה לבית החולים סגור, ורק לאחר שאדם נעמד מול השער או הולך כדרכו ומצלמה טרמית [דהיינו מצלמה שיש לה מנגנון שמוודד את חום החפצים שבקרבתה] בודקת את חומו באופן אוטומטי, ולאחר מכן נפתח שער הכניסה. נראה פשוט שהעמידה או ההליכה מול המצלמה דינה כמעשה גמור המתייחס אל העומד או המהלך, וככל שנעשות מלאכות דאורייתא או דרבנן כתוצאה מכך הם מיוחסות אליו.

המלאכות הנעשות מתייחסות לאדם אף כאשר הן נעשות באופן תמידי

ב. כל זה הוא אף באופן שהמצלמה מצלמת ובודקת את החום באופן קבוע ולא נדרשת הפעלה ידנית למערכת, מ"מ כיון שעל ידי ההליכה או העמידה ליד המצלמה חלים שינויים שגורמים להתהוות התמונה על גבי המסך ובדיקת החום ורישומו על גבי המסך, נמצא שמחמת מעשה האדם נוצרו רשומים וציורים אלו וכן בדיקת החום, והעושה כן עובר על איסורי שבת וכו"ל.

ואין לומר שכיון שהמצלמה מצלמת ובודקת את חום החפצים שבסביבתה באופן קבוע, אם כן מעשיו של האדם העובר לא מעלין

¹ עיין במה שהארכנו בנידון זה בקובץ היכלא ג' עמ' קנ"ד.

² יש להדגיש שההליכה כנגד מצלמה טרמית אינה נידונה כדבר שאינו מתכוין [שיש בו פסיק רישיה], אלא כמתכוין ממש, וכפי שיבואר בהמשך באות ג'.

³ וה"ה מצלמות המותקנות בבנייני מגורים, וכגון כאן בשכונת הר נוף שהיו כמה בניינים שהרשויות התקינו בהם מצלמות אבטחה, לשמור על אישי ציבור הדרים בתוכם. דמותר לדיירי הבנין לעבור בחדרי המדרגות וכו', ואף שהם מצולמים בכל

וכן הדין במי שהולך לתומו ברחוב ונדלקת מנורה שנמצאת באחד הבתים או החצרות והיא אינה מותקנת ומופעלת לצורכו, אלא שמי שעובר בסמיכות אליה בזוית מסויימת גורם לה להידלק, גם זה בכלל ההיתר, דגם באופן זה אמרין שאין הדלקת המנורה מיוחסת אל האדם ההולך לתומו בדרכו.

משא"כ אם התקינו בחדר מדרגות או בכניסה לבנין מנורה שנדלקת כאשר אחד מהאנשים נכנס לשערי הבנין, באופן זה הדבר אסור כיון שמנורה זו מיועדת לדיירי הבנין ולמבקרים בו, והיא נעשתה ככוונה תחילה להאיר את הדרך לעוברים ולשבים במקום זה.¹

ולפי כל זה לענין הכניסה לבית חולים שלפי ההוראות כעת אין היתר כלל להיכנס למקומות אלו מבלי בדיקת חום, ובמקום שיעמידו אדם שיעשה בדיקה ידנית, העמידו את המכשיר, ומעתה

העולה מכל הנ"ל

כל מי שנכנס בשערי בית החולים יש לו ענין בבדיקה זו שמבלעדיה לא תהיה לו אפשרות להיכנס, וממילא פשוט שכל הנעשה במצלמה זו מיוחס לאדם העובר, ואין זה דומה כלל לאדם העובר בדרך לתומו ומצלמה מצלמת אותו.²

כניסה בשערים חשמליים שבדקים מתכות [מגנומטר]

ד. אדם שמגיע למקום שמטעמי בטחון בודקים עם יש על גופו מתכות, וכגון ברחבת הכותל המערבי, והוא צריך לעבור בשער חשמלי [מגנומטר], ומבלי שיכנס ויעבור תוכו לא יוכל להיכנס לרחבת הכותל, באופן זה כל מלאכה שתיווצר בשעה שיעבור בשער תהיה מיוחסת אליו. ואין זה דומה למי שהולך בדרך ומצלמה מצלמת אותו, דהכא מאחר שאין לו אפשרות להיכנס למקום מבלי שיבדק, הוא עומד ועושה את מעשיו בידיעה ובכוונה גמורה וממילא מעשים אלו מיוחסים אליו.³

מכל הלין מתבאר שאדם הנכנס לבית חולים, ויש בכניסה מערכת שמצלמת אותו ובודקת את חומו, כל המלאכות והאיסורים מדאורייתא או מדרבנן הנעשים כתוצאה מהליכה או העמידה כנגד המכשיר מיוחסים אליו, וממילא פשוט שאין שום היתר להיכנס לבית חולים שיש בו מערכות מעין אלו, אלא אך ורק באופנים ובמקרים שהתירו לחלל עבורם את השבת.⁴ וראה פרטים נוספים בהערה.

¹ ובכלל האיסור גם מדי חום ידניים שנתחדשו עם המצאה [לצורך בדיקת החום מחמת חולי ה"קורונה"] שהם פעילים מעצמם כל כמה שניות ללא לחיצת האדם, דאין בהם פתרון הלכתי, כיון שהמצאה זו פותרת אך ורק את המלאכה הנוצרת בלחיצת הכפתור של מי שמחזיק את מד החום בידו, אבל המלאכה האחרת הנעשית בסגירת המעגלים הדיגיטאליים וכן הכנת שנוצר עדיין באיסורם עומדים. [והארכו עוד בזה בשיעור לשבת קדש פרשת תזו"מ תש"פ].

² ומצ"ב תשובה לשואל שבירר כיצד יש לנהוג לפי הנ"ל באחיות המגיעות לבית חולים בשבת וכן למי שנוצר להגיע לצורך סכנת אבר וכו'.

הריני בזה בקצירת אמרים בנוגע לשאלותך:

[א]. האם החששות הם דאורייתא או דרבנן - ההתייחסות למלאכות הנעשות במערכות צילום טרמיות, היא שיש בדבר חשש דאורייתא.

[ב]. מה יעשו הנהלות בתי החולים בשבת - חובה על הנהלת בית החולים להגן על החולים ואנשי הצוות מחשש הידבקות, ועליהם לעשות זאת באופן המועיל ובשים לב למעט ככל האפשר בחילולי שבת, ובכלל זה לדאוג ליידע את הבאים בשערי בית החולים שלא בכל אופן מותר להיכנס לבית החולים בשבת.

[ג]. האם מותר לבקר חולה בשבת - במצב שיש בכניסה לבית החולים מערכת צילום טרמיות, נלע"ד שההוראה היא שישאר בביתו ולא יגיע לבית חולים, אא"כ מדובר בביקור חולים שיש בו צורך של ספק פיקו"נ.

[ד]. כיצד צריכה לנהוג אהות שיש לה משמרת בשבת - אהות בבית חולים עלולה תמיד להיות נצרכת גם למצבים של ספק פיקו"נ, ולכן אין עליה להחליף משמרת.

[ה]. כיצד יש לנהוג בסכנת אבר - ברובא דרובא מהמקרים של סכנת אבר יש עכ"פ גם חשש פיקו"נ.

[ו]. אדם שיועד שאין לו חום גבוה - אין נפק"מ אם יודע שאין לו חום אם לאו, בכל גוונא אסור לו להיכנס לבית החולים, ואין זה דומה להליכה כנגד מצלמה, דאדם שהולך בדרך ומצלמה מצלמת אותו אין לו שום ענין בצילום ולכן אנו לא מייחסים את הצילום אליו, משא"כ בכניסה לבית חולים שלפי ההוראות כעת אין היתר כלל להיכנס למקומות אלו מבלי בדיקת חום, ובמקום שיעמידו אדם שיעשה בדיקה ידנית, העמידו את המכשיר, ומעתה כל מי שנכנס בשערי בית החולים יש לו ענין בבדיקה זו שמבלעדיה לא תהיה לו אפשרות להיכנס, שהרי אם המצלמה הטרמית תתקלקל לא יתנו לו להיכנס לבית החולים, וממילא פשוט שכל הנעשה במצלמה זו מיוחס לאדם העובר, ואין לזה אפילו דמיון לאדם העובר בדרך לתומו ומצלמה מצלמת אותו.

[ז]. האם מותר לאחראי על עשיית קידוש לחולים להיכנס לבית החולים בשבת - אין היתר לחלל שבת לצורך עשיית קידוש לחולים.

[ח]. האם מותר לאחראי על המניין בבית חולים להיכנס לבית החולים - אין היתר לחלל שבת לצורך תפילה.

¹ ואף שאדם שתומ"צ אינו חפץ באור זה מחמת חילול השבת, מ"מ כיון שזה נעשה גם עבורו והוא משמש אותו הרי אנו דנים שהדלקת אור זה מיוחסת אליו, וממילא אסור לו לעבור במקום זה בשבת.

² ואין לומר דמדידת החום הנעשית בדרך הילוכו חשיבא כדבר שאינו מתכוין, ונימא שעיקר כוונת האדם היא ללכת כדרכו ומדידת החום והצילום נעשות בדרך אגב, דכאמור היות ועל פי הוראות הרשויות אסור ואין אפשרות להיכנס לבית החולים מבלי לעבור בדיקת חום, נמצא שכל אחד מהנכנסים מעוניין בבדיקת החום, שבלעדיה לא יתנו לא להיכנס. ולכן גם אין לדמות את מדידת החום הנ"ל לדברי התרה"ד שנפסקו בסו"ס רנ"ג שכאשר יש לאדם ב' כוונות אחת עיקרית והשניה טפלה, נחשבת הכוונה הטפלה לאינו מתכוין, דהכא כיון שבדיקת החום מסייעת בידו להיכנס לבית החולים חשיבא כדבר עיקרי ודינו כמתכוין. [וגם אינו שייך לנידון הרשב"א גבי צידת צבי, דהסברא בדברי הרשב"א היא שעיקר שם המעשה הוא סגירת הבית ואילו מעשה הצידה הוא דבר המזדמן ולכן אין לראות את פעולתו מתייחסת אל הצבי ולכן חשיבא אינו מתכוין, משא"כ הכא שמבלי שמידת חומו תיבדק לא יוכל להיכנס למקום, נמצא שכל הנכנס לשערי בית החולים רוצה ומעוניין בבדיקת החום, שהיא לגביו כאישור כניסה, ולכן נראה דהרי זה שפיר נידון כמתכוין גם לדעת הרשב"א, ועוד שדברי הרשב"א לא הובאו להלכה, דכתבו הפוסקים סי' שט"ז ס"ג שאסור לסגור תיבה שיש בתוכה זבובים].

³ יש שרצו לטעון שלפי המציאות הקיימת בבתי החולים, שהשומר לא מסתכל כלל על המסך, ורק כאשר עובר אדם עם מידת חום שגורמת למכשיר לצפצף, אז השומר מביט ועוצר אותו לבדיקה. וא"כ נמצא לכאורה שאין שום משמעות לצילום וכו' של כל הנכנסים האחרים שאין להם חום, ומעתה יש לדון שלגביהם המצלמה הטרמית היא כמצלמה המותקנת ברחוב ולא מתייחסת אל העוברים והשבים [ויש שרצו לדון עוד שאם יתקינו מצלמה טרמית שתהיה מתוכננת באופן שרק כאשר חום האדם העובר לידה הוא חום גבוה תראה דמותו על גבי המסך, ושאר האנשים העוברים לא תראה דמותם כלל, אפשר שאין בזה איסור, דמעתה אין לנכנסים שאין להם חום שום ענין בכל מה שהמצלמה עושה], אמנם נלענ"ד שאין להתיר גם באופנים אלו, דמאחר שהוראות הרשויות לבתי החולים היא שאין להכניס שום אדם לשטח בית החולים מבלי שייבדקו את חומו לפני שנכנס, נמצא שבדיקת החום של כל הנכנסים נצרכת, שהרי זה כאישור כניסה לשטח בית החולים, הן אמת שהנפק"מ מהבדיקות היא אך ורק לענין אלו שחומם גבוה, מ"מ לצורך הבירור כל הנכנסים בלי יוצא מן הכלל צריכים להיבדק, ומבלי שייבדקו לא יכניסו אותם לשערי בית החולים ונמצא שכל אחד ואחד חפץ ורוצה שחומו יבדק ומהמלאכות הנעשות מתייחסות אליו [אף שאין דמותו נראית על גבי המסך].

⁴ ואין לומר בזה כדיון שזהו רצון השלטון, אין זה מיוחס אל האדם בעובר, דסו"ס מבלי שיבדק לא יוכל לעבור נמצא שכעת הדבר נעשה מרצונו ומיוחס אליו.

מידת טמפרטורה לקהל ללא מגע

קבלת התרעה מיידיית
בזיהוי חום פנים חריג בדגש על המצח
של העוברים מול המצלמה
התמודדות עם כיסוי רוב שטח
הפנים של האדם

Topology

הפתרון מתקבל על ידי שילוב יחודי של
מצלמה טרמית היברדית ומקורן חום מבוקר

